

I. Wstęp

Charakterystyczną cechą spółki jawnej jako spółki osobowej jest osobiste zaangażowanie wspólników w jej działalność na rzecz osiągnięcia wspólnego celu. Z tego względu podstawowe znaczenia dla prawidłowego funkcjonowania tej spółki ma wzajemne zaufanie i lojalność wspólników. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością jest typem spółki kapitałowej, w której element osobowy również odgrywa istotną rolę, przejawiającą się m.in. w możliwości usunięcia ze spółki wspólnika, szkodzącego jej interesom¹. Dlatego nie bez znaczenia pozostaje wola zgodnego współdziałania występująca pomiędzy wspólnikami sp. z o. o., będą przejawem tzw. *animus societatis*. W praktyce nie zawsze jednakże możliwe jest zgodne i niezakłócone kooperowanie wspólników dla dobra spółki. Jedną z takich przeszkód może być w szczególności destrukcyjne działanie jednego ze wspólników, ale też zaistnienie niezawinionego zdarzenia związanego bezpośrednio z osobą danego wspólnika. Dlatego też ustawodawca wprowadził kodeksową możliwość wyłączenia wspólnika, realizowaną na drodze sądowej. Zasadniczym warunkiem możliwości żądania wyłączenia wspólnika w obydwu rodzajach spółek jest wystąpienie ważnej przyczyny, podlegającej ocenie sądu.

Celem niniejszej pracy jest omówienie przesłanek prawnych żądania wyłączenia wspólnika w spółce jawnej i spółce z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wskazanie głównych podobieństw i różnic w zastosowaniu tej instytucji w odniesieniu do każdej ze spółek.

Ze względu na syntetyczny charakter przedmiotowego opracowania, analiza porównawcza instytucji wyłączenia wspólnika w obydwu spółkach została przedstawiona w ujęciu przedmiotowym, tj. w odniesieniu do poszczególnych aspektów prawnych instytucji w ramach obydwu spółek. W ramach opracowania zostaną w szczególności omówione w ujęciu porównawczym zagadnienia związane z przesłankami ustawowymi warunkującymi możliwość żądania wyłączenia wspólnika ze spółki oraz aspektami procesowymi realizacji roszczenia o wyłączenie wspólnika.

W końcowej części pracy zostały nakreślone najważniejsze, z praktycznego punktu widzenia, podobieństwa i różnice w unormowaniach omawianej instytucji.

¹ zob. J.A. Strzępka (red.) *Kodeks Spółek Handlowych. Komentarz. Orzecznictwo*, Tom I, Warszawa 2005, s. 922.